

Základná škola, Sládkovičova 510, Hranovnica

Školský vzdelávací program

**ISCED 1 (primárne vzdelávanie)
ISCED 2 (nižšie stredné vzdelávanie)**

Hranovnica, 25. august 2008

Mgr. Mária Škovierová
riaditeľka školy

Základná škola, Sládkovičova 510, Hranovnica

Školský vzdelávací program

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania	ISCED 1 /primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	štyri roky
Stupeň vzdelania	ISCED 2 /nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	päť rokov
Vyučovací jazyk	slovenský
Študijná forma	denná
Druh školy	štátna
Doklad o získanom vzdelaní	vysvedčenie s doložkou

Predkladateľ

Názov školy	Základná škola, Sládkovičova 510, Hranovnica
Adresa	Sládkovičova 510, 059 16 Hranovnica
IČO	37876058
Riaditeľka školy	Mgr. Mária Škovierová
Koordinátorka pre tvorbu ŠkVP	Mgr. Ľubica Šifrová
Telefonický kontakt	052/7888863 (62)
Web	www.zshranovnica.sk
E-mail	zikladna52@zshranovnica.edu.sk

Zriaďovateľ

Názov	Obec Hranovnica
Adresa	Sládkovičova 398, 059 16 Hranovnica
Kontakty	052/7883277 obechranovnica@lj.sk www.hranovnica.sk

Prerokované v Rade školy dňa: 21.9.2008

Predložené zriaďovateľovi dňa: 28.8.2008

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zameranie, inovácie, zmeny, úpravy
Platnosť ŠkVP od	2.9.2008	
Revidovanie	2009	Učebný plán a učebné osnovy pre 2. a 6. ročník; Aktualizácia údajov o škole
	2010	Učebný plán a učebné osnovy pre 3. a 7. ročník; Aktualizácia údajov o škole
	2011	Učebný plán a učebné osnovy pre 4. a 8. ročník; Aktualizácia údajov o škole
	2012	Učebný plán a učebné osnovy pre 9. ročník; Učebný plán a učebné osnovy pre 1. - 9. ročník v rámci MRK; Aktualizácia údajov o škole
	2013	Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra – doplnenie. Implementácia Národného programu finančnej gramotnosti. Úprava učebného plánu pre 6. ročník. Poznámky k učebným plánom. Aktualizácia údajov o škole.
	2014	Úprava učebného plánu pre 7. ročník. Aktualizácia údajov o škole.
	2015	Inovovaný učebný plán pre 1. – 9. ročník ZŠ.

Motto: „Ludské poznanie má preda len svoje hranice.

A bude ich mať vždy.“

Albert Einstein

1. Všeobecná charakteristika školy

1.1 Veľkosť školy

Základná škola Hranovnica je úplná plnoorganizovaná škola s ročníkmi 0 – 9. Kapacita školy vyhovuje pre 476 žiakov, v súčasnosti sa v nej vyučuje priemerne 300 žiakov. V každom ročníku sú po dve až tri triedy. Budova školy sa rozprestiera v prírodnom prostredí bohatom na zeleň.

1.2 Charakteristika žiakov

Žiakmi školy sú deti z obce Hranovnica. Väčšina žiakov pochádza zo sociálne znevýhodneného prostredia, 100% žiakov je z marginalizovanej rómskej komunity. Vysoké percento žiakov vyžaduje špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Základná škola má tak ***charakter školy so špecifickými podmienkami výchovy a vzdelávania.***

1.3 Charakteristika pedagogického zboru

Priemerný počet pedagógov vyučujúcich na škole je 25, z toho 1 externý – miestny farár pre výučbu náboženskej výchovy v 3. a 4. ročníku.

Na I. stupni vyučuje priemerne 11 učiteliek. Ich priemerný vek sa pohybuje okolo 42 rokov. Na II. stupni vyučuje priemerne 10 pedagógov. Ich priemerný vek sa pohybuje okolo 50 rokov. Kvalifikovanosť pedagogického zboru je 92,5 %. Sú to skúsení pedagógovia s bohatou učiteľskou praxou. Svoje učiteľské spôsobilosti kvalitne a účinne uplatňujú pri výkone vyučovateľských funkcií. Sú schopní ako súčasť učiteľského zboru, spolupracujú a spoluutvárajú vzájomné podporné pracovné prostredie pri operatívnom riešení pracovných problémov. V rámci osobnostného a vzdelanostného sebarozvoja majú možnosť kontinuálneho vzdelávania, ktoré zabezpečuje sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilosti s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú. Podľa aktuálnych ponúk sa zúčastňujú odborných konferencií a školení.

Na škole zamestnávame (rómske) asistentky učiteľa na pomoc učiteľom a žiakom nultých a prvých ročníkov, hlavne pri odstraňovaní jazykových a sociálnych bariér.

Odbornú pomoc žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a ich rodičom zabezpečujeme prostredníctvom školských psychológov a špeciálnych pedagógov zo Súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva Vysoké Tatry.

Na škole je vytvorená funkcia výchovnej poradkyne, ktorá napomáha žiakom zorientovať sa pri výbere ďalšieho štúdia v príprave na budúce povolanie, ale aj vysporiadať sa s problémami dospievania. S tým úzko súvisí aj práca koordinátorky prevencie drogových závislostí. Jej úlohou je prostredníctvom motivačných programov usmerňovať a viesť žiakov k zmysluplnému využívaniu voľného času, vystríhať ich pred nástrahami súčasného spôsobu života, poukazovať na nebezpečenstvo užívania rôznych druhov drog, a pod.

Vedúci pedagogickí zamestnanci – riaditeľka školy (M, VV) a zástupkyňa riaditeľky (uč. pre I. st. ZŠ), svojimi manažérskymi spôsobilosťami vytvárajú predpoklady pre kvalitne fungujúce a motivované spoločenstvo v škole. Vytvárajú podmienky pre svoj odborný a osobnostný rast, ako aj všetkých členov kolektívu vzhľadom na ich osobný záujem a potreby školy. Súčasťou ich práce je schopnosť inovovať obsah a metódy výučby, skvalitniť výstupy výchovno-vzdelávacieho procesu, byť pripravení reagovať na potreby trhu práce a zmeny vo svojej vzdelávacej politike, podpora získavania profesijných kompetencií potrebných na výkon špecializovaných činností a zavádzanie IKT do vyučovacieho procesu.

1.4 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Ďalšie vzdelávanie je právom i povinnosťou každého pedagogického a odborného zamestnanca školy. Škola spolupracuje s inštitúciami vytvárajúcimi systém ďalšieho vzdelávania v školstve, využívame najmä vzdelávacie aktivity ponúkané Metodicko-pedagogickým centrom v Prešove a rómskym informačným, dokumentačným a poradenským centrom ROCEPO.

Z dôvodu zriaďovania špeciálnych tried je pre nás prioritou vytvárať miesto špeciálnych pedagógov, kvalifikovaných pre výučbu v týchto triedach. Nabádame teda učiteľov k **rozširujúcemu štúdiu špeciálnej pedagogiky**, čo sa nám úspešne darí, hlavne na I. stupni ZŠ.

Vzdelávanie žiakov so ŠVVP si vyžaduje pravidelnú kontrolu a reedukáciu vzdelávacích problémov žiakov. V tejto oblasti úzko spolupracujeme so Súkromným centrom špeciálno-pedagogického poradenstva Vysoké Tatry. Veľkým prínosom pre nás by bolo keby aspoň jeden pedagogický pracovník ukončil **rozširujúce štúdium špeciálnej pedagogiky so zameraním na špeciálnu pedagogiku – poradenstvo**.

Keďže vyučujeme žiakov so ŠVVP aj formou individuálnej integrácie, našou snahou je v spolupráci s MPC Prešov zabezpečiť pre celý pedagogický zbor **priebežné vzdelávanie „Možnosti pomoci integrovaným žiakom v základnej škole“**, ktorého cieľom je získať základné informácie o žiakoch so ŠVVP, o možnostiach ich individuálnej a skupinovej integrácie, osvojiť si vedomosti o možných poškodeniach žiakov, ako aj poruchách ich správania, získať zručnosti pre tvorbu individuálnych vzdelávacích programov a plánov. Organizovať **semináre a prednášky odborníkov z oblasti výchovy a vzdelávania žiakov so ŠVVP a alternatívnych metód vyučovania**.

Pedagógovia, ktorí neabsolvovali vzdelávanie **využitia IKT v práci učiteľa** sú povinní tento absolvovať v čo najkratšom čase.

Z dôvodu zavedenia povinnej výučby cudzích jazykov na I. stupni ZŠ vyplýva potreba učiteľom I. stupňa rozšíriť si svoje vzdelanie o výučbu cudzieho jazyka. Využili sme ponuku MŠ SR a zapojili sme sa do projektu Rozširujúceho štúdia učiteľov I. stupňa ZŠ v oblasti cudzích jazykov, konkrétne v **anglickom jazyku**.

Na škole nám chýba **učiteľ informatiky**, je potrebné zabezpečiť ďalšie vzdelávanie aj pre tento predmet.

V rámci projektu Modernizácie vzdelávacieho projektu na základných školách sa pedagógovia I. a II. stupňa vzdelávajú v oblasti inovácie a modernizácie obsahu, metód a výstupov vyučovacieho procesu pre nové kompetencie práce v Modernej škole 21. storočia.

Keďže prichádzajú na školu vyučovať aj absolventi pedagogických fakúlt, je potrebné v rámci ďalšieho vzdelávania aj **uvádzať začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe**.

Nekvalifikovaní pedagógovia si rozširujú svoju odbornú spôsobilosť v rámci dvojročného **doplnkového pedagogického štúdia**.

Cieľom ďalšieho vzdelávania pedagogických pracovníkov je udržiavať a zvyšovať kompetenciu (spôsobilosť efektívne vychovávať a vzdelávať) pedagogických zamestnancov. Zdokonaľovať osobnostné vlastnosti pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod. Sprostredkovať pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.

Pripravovať pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie atď. Pripravovať pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr.

pedagogický výskum, tvorba ŠkVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie (pokiaľ bude v platnosti v dobiehajúcich ročníkoch), atď.

Pripravovať pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami: videotchnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.

Zhromažďovať a rozširovať progresívne skúsenosti z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.

Sprostredkovať operatívny a časovo aktuálny transfer odborných a metodických informácií prostredníctvom efektívneho informačného systému.

Pripravovať pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.

1.5 Dlhodobé projekty

Škola bola zapojená do projektu PHARE, čím sme získali učebné pomôcky a didaktickú techniku za 1,5 mil. Sk.

Skvalitniť vyučovanie nám pomáhal projekt Krok za krokom – Nadácia Škola dokorán, ktorá pracovala hlavne so žiakmi zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Sme zapojení v projekte INFOVEK, získali sme vybavenie počítačovej učebne s pripojením na internet, ktorú môžu využívať aj obyvatelia obce.

Podali sme projekt „E – vzdelávanie pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia 2008“. Realizáciou tohto projektu by sme získali modernú učebňu s interaktívnou tabuľou zameranú na čitateľskú gramotnosť. (neúspešné)

Od r. 2012 sme zapojení do národného projektu „*Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit*“, ktorý implementuje Metodicko-pedagogické centrum. Projekt je spolufinancovaný z Európskeho sociálneho fondu v operačnom programe Vzdelávanie. Hlavnými aktivitami projektu sú:

- vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov
- podpora celodenného výchovného systému (ďalej len „CVS“)
- technická podpora aktivít národného projektu.

CVS umožňuje účinný rozvoj žiakov z MRK aj mimo vyučovania, vrátane voľnočasovej starostlivosti. Na škole pracuje v rámci tohto projektu 16 záujmových útvarov so zameraním na potreby a záujmy našich žiakov. Cieľom CVS je udržať žiakov z MRK čo najdlhšie v škole, mimo prostredia, v ktorom žijú a vyrastajú. V rámci záujmových útvarov sa žiaci aj pripravujú na vyučovanie, píšú si domáce úlohy, precvičujú učivo.

1.6 Organizácia prijímacieho konania

Povinná školská dochádzka začína začiatkom školského roka, ktorý nasleduje po dni, keď dieťa dovŕši šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť. Zákonný zástupca dieťaťa je povinný prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole (ďalej len „zápis“). Zápis sa koná od 15. januára do 15. februára, ktorý predchádza začiatku školského roka, v ktorom má dieťa začať plniť povinnú školskú dochádzku.

Zápisu sa zúčastňujú deti v sprievode zákonného zástupcu. Škola má stanovený vlastný spôsob prezentácie detí. Tieto deti počas zápisu deklarujú svoje zručnosti a schopnosti. Pred zápisom sa uskutočňujú spoločné konzultačné stretnutia učiteliek materskej školy a 1.ročníka základnej školy ako aj návšteva detí z materskej školy v základnej škole. Na prijímacom konaní sa spolupodieľajú učitelia 1. stupňa základnej školy a odborní zamestnanci Súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva Vysoké Tatry.

O prijatí dieťaťa na základné vzdelávanie rozhodne riaditeľ školy do 31.mája, ktorý predchádza školskému roku, v ktorom sa má základné vzdelávanie začať. Do prvého ročníka základnej školy sa prijíma dieťa, ktoré dovŕšilo šiesty rok veku a dosiahlo školskú spôsobilosť. Do nultého ročníka základnej školy sa prijíma dieťa na žiadosť zákonného zástupcu. Súčasťou žiadosti zákonného zástupcu je odporúčenie všeobecného lekára pre deti a dorast a odporúčenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Riaditeľ školy môže rozhodnúť o odklade začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa alebo o jeho zaradení do nultého ročníka aj na návrh materskej školy, ktorú dieťa navštevuje, a na základe predchádzajúceho odporúčenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, a to vždy s informovaným súhlasom zákonného zástupcu. Zákonný zástupca má právo rozhodnúť o tom, či dieťa s odloženou školskou dochádzkou bude navštevovať materskú školu alebo nultý ročník.

1.7 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Dobrá vzájomná spolupráca školy a rodiny má výrazne pozitívny vplyv na školskú úspešnosť detí v škole: zlepšuje motiváciu žiakov k učeniu a ich disciplínu v procese výchovy a vzdelávania, zvyšuje študijnú výkonnosť detí, znižuje a odstraňuje problémy žiakov v správaní.

Pre zabezpečenie dobrých vzájomných vzťahov rodičov a pedagógov škola spolupracuje s rodičmi v rámci **združenia rodičov** týmito formami:

* **organizovanie prednášok a besied** a diskusií na témy, ktoré rodičia v súčasnosti považujú za najaktuálnejšie, napr.: Puberta a dospievanie, Sexuálna výchova, Agresívne prejavy detí v škole, Detské neurózy a psychózy ,

* vypracovanie zoznamu profesií alebo aj schopnosti rodičov a **požiadavka** na nich, **aby participovali** napr. **na besedách o profesijnej orientácii** a o voľbe povolania žiakov,

***informovanie rodičov o inovačných programoch** a inovovaných učebných plánoch a učebných osnovách v škole

***organizovanie výcvikových programov pre rodičov, aby získali lepšie sociálne zručnosti** a vedeli sa vyrovnávať s náročnými životnými situáciami,

* **Otvorený deň pre rodičov a deti** – rodičia spolu s deťmi prichádzajú do školy (v popoludňajších hodinách) a žiaci predstavujú svojim rodičom vlastné práce, napr.: kresby, slohové práce, práce na počítači,

***Otvorený deň pre rodičov** – rodičia sa v tento deň stretávajú s triednym učiteľom, výchovným poradcom a dostávajú informácie o svojom dieťati, dozvedajú sa ako je vnímané a posudzované správanie ich dieťaťa, jeho učenie, výsledky práce v škole, získavajú informácie aj o tom, s čím sa v oblasti výchovy a vzdelávania momentálne učiteľ zaoberá, aké problémy rieši. Rodič sa zároveň môže na 10 – 15 minút zúčastniť na vyučovaní v triede svojho dieťaťa.

Individuálna spolupráca s rodičmi

* **poskytovať rodičom významné informácie o škole**, o štruktúre výchovno-vzdelávacieho procesu,

* **pravidelne písomne informovať rodičov o známkach**, o pokroku dieťaťa v učení a v správaní, ale aj o ďalších aktivitách, ktoré sa na škole uskutočňujú,

* **venovať osobitnú pozornosť rodinám v hmotnej núdzi**

* ak je to vhodné, robiť i **návštevy v rodinách**

Všetky spomenuté aktivity majú preventívny charakter, pretože dobré partnerské vzťahy medzi učiteľmi a rodičmi znižujú potenciálne konflikty a problémy detí v škole. Rodičovské združenie zasadá 2-krát ročne , individuálne pohovory s triednymi učiteľmi sú 1-krát za štvrt'rok.

So združením rodičov organizujeme tradične oslavy príchodu Mikuláša, slávnosť pri vianočnom stromčeku, karneval, oslavy Dňa matiek a MDD. Združenie rodičov zabezpečuje mnohé materiálne požiadavky školy (nákup papiera, nákup audiotechniky, cestovné a občerstvenie na súťaže a olympiády a podobne). Pomoc združenia rodičov je najmä pri organizovaní činnosti pre žiakov a zamestnancov školy.

Rada školy pri ZŠ Hranovnica má 11 členov:

Pedagog. zamestnanci	2
Prevádz. zamestnanec	1
Zástupcovia OcÚ	4
Zástupcovia rodičov	4

Rada školy má vypracovaný vlastný plán práce podľa ktorého spolupracuje so školou. Stretnutia RŠ sú 4 – krát ročne.

V záujme skvalitnenia výchovy a vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami spolupracujeme so **Súkromným centrom špeciálno-pedagogického poradenstva**

Vysoké Tatry:

- * zápis žiakov do 1. ročníka
- * vypracovanie individuálnych výchovno-vzdelávacích programov pre žiakov ŠVVP
- * zaradovanie žiaka do špeciálnej triedy pri ZŠ
- * individuálna integrácia žiakov v bežných triedach
- * poskytovanie metodických materiálov týkajúcich sa integrácie detí so ŠVVP.

Obecný úrad

- * úzka spolupráca pre sústavné vytváranie čo najlepších podmienok a zvyšovanie celkovej úrovne školy
- * riešenie priestupkov a záškoláctvo

Obvodné oddelenie PZ Hranovnica

- * organizovanie besied na tému Kriminalita mládeže
- * predchádzanie dopravným nehodám
- * spolupráca pri riešení záškoláctva žiakov.

Spoločný školský úrad veľký Slavkov – zabezpečuje metodicko- poradnú činnosť ZŠ.

V rámci Ďalšieho vzdelávania pedagogických pracovníkov využívame vzdelávacie ponuky a aktivity **Metodicko – pedagogického centra v Prešove**.

Výchovný poradca

Výchovný poradca (ďalej len VP) má v rámci svojich povinností znížený týždenný vyučovací úväzok. Má samostatný kabinet s napojením na internet, notebook na agendu VP. Svoju

výchovnú činnosť realizuje nielen počas triednických hodín, ale najmä po vyučovaní počas určených konzultácií, ktoré sú dvakrát týždenne v rozsahu dvakrát dve hodiny. Konzultácie sú pre žiakov i pre rodičov. Ich hlavným cieľom je informácia o možnosti štúdia na stredných školách, o obsahu prijímacích skúšok a požiadavkách, ktoré musí žiak ZŠ splniť na to, aby mohol byť úspešne prijatý na strednú školu. Za týmto účelom je vytvorená i informačná tabuľa, na ktorej počas roka VP informuje o novinkách, úlohách.

VP sa venuje aj sledovaniu práce so žiakmi s individuálnym vzdelávacím programom. Dvakrát ročne zvoláva triednych učiteľov, vyučujúcich a rodičov žiakov na individuálne prehodnotenie výsledkov integrovaných žiakov. VP úzko spolupracuje so Súkromným centrom špeciálno-pedagogického poradenstva Vysoké Tatry. O týchto žiakoch vedie príslušnú dokumentáciu, ktorú pravidelne dopĺňa.

VP sleduje aj žiakov so ŠVVP.

VP je predsedom výchovnej komisie na škole. Výchovná komisia rieši priestupky žiakov. V spolupráci učiteľ- žiak- rodič sa snaží riešiť problémy a hľadať spoločné východiská.

Riadiaca a metodická práca MZ a PK

Predmetové komisie a metodické združenie (ďalej PK, MZ) metodicky usmerňujú výchovnovzdelávací proces na škole.

Je to pracovná skupina učiteľov, ktorí vyučujú ten istý predmet alebo príbuzné predmety na tej istej škole, sú metodickými orgánmi školy a pracovnými orgánmi riaditeľa školy.

Pracovné orgány riaditeľa školy – MZ a PK sú oporou vedenia školy pri realizácii školskej politiky v podmienkach príslušnej školy. Zaujímajú kľúčové postavenie pri usmerňovaní vyučovacieho procesu na základe odborných a metodických znalostí problémov vyučovacích predmetov pre konkrétny študijný a učebný odbor podľa učebného plánu a učebných osnov v Školskom vzdelávacom programe.

Hlavné úlohy práce MZ a PK :

- starať sa sústavne o odborno-metodické vzdelávanie učiteľov, využívanie odbornej literatúry , časopisov a podobne ,
- sledovať a uplatňovať v praxi najprogressívnejšie metódy modernizácie vyučovacieho procesu,
- starať sa o žiakov so ŠVVP a slaboprospeievajúcich žiakov - úprava TVVP, tvorba IVP, vedenie agendy integrovaných žiakov,

- starať sa o talentovaných žiakov , zapájať ich do súťaží,
- vyhodnocovať vstupné, výstupné previerky, písomné práce a diktáty,
- 2x ročne venovať pozornosť laboratórnym prácam
- vedúci MZ a PK sú povinní počas celého škol. roka kontrolovať plnenie TVVP jednotlivých p. učiteľov na daných predmetoch, ako i vypracovanie a plnenie IVP pre integrovaných žiakov.

Na škole pracujú 2 MZ a 3 PK. Ich práca sa riadi podľa vypracovaného plánu počas celého roka. Čiastkové úlohy plánu sa vyhodnocujú pravidelne na jednotlivých zasadnutiach.

1.8 Priestorové a materiálo-technické podmienky školy

Škola má 23 bežných učebni, v ktorých sme začali s postupnou výmenou opotrebovaných školských lavíc za nové a modernejšie. Máme zriadené a využívame tieto odborné učebne: učebňu výpočtovej techniky (8 počítačov) s dataprojektorom a premietacím plátnom, učebňu IKT s napojením na internet (8 počítačov) v rámci projektu Infovek, jazykové laboratórium so slúchadlovou zostavou pre 24 žiakov a interaktívnou tabuľou. V súčasnosti sú už všetky PC s pripojením na internet.

V suteréne sme zriadili školské dielne, ktorých zariadenie je však už zastarané.

V zrekonštruovaných priestoroch mimo hlavnej budovy sme dali do prevádzky školskú cvičnú kuchynku.

Vyučovanie telesnej výchovy sa uskutočňuje v jarných a jesenných mesiacoch na školskom ihrisku, ktoré je už v nevyhovujúcom stave.

Obecný úrad podal projekt na vybudovanie multifunkčného ihriska (neúspešné).

Svojpomocne sme zrekonštruovali aspoň futbalové ihrisko a bežeckú dráhu.

V zimných mesiacoch prebieha vyučovanie Tv na školských chodbách. Z dôvodu bezpečnosti sme vymenili podlahovú krytinu za protišmykovú s upraveným bezpečným povrchom.

Keďže nemáme telocvičňu, obecný úrad ako zriaďovateľ podal projekt na jej vybudovanie. (neúspešné)

Svojpomocne sme zriadili posilňovňu.

Zrekonštruovaním starých šatňových priestorov nám vznikli nové, ktoré sme zriadili uzamykateľnými šatňovými skrinkami.

Zrekonštruovali sme priestory pre prípravné práce učiteľov a ich relaxáciu – zborovňu, s priestormi na odkladanie odevov a obuvi, s malým kuchynským kútikom.

Zriadili sme kabinet výchovného poradcu s PC zostavou s napojením na internet.

Zrekonštruovali sme spoločné priestory pre hygienu, vrátane WC, pre žiakov a žiačky, učiteľov a učiteľky.

Vymenili sme staré drevené okná na celej budove školy, ktoré už boli v nevyhovujúcom stave, za plastové. Na všetkých oknách sú namontované žalúzie.

Vybavenie kabinetov učebnými pomôckami je dostačujúce. Pravidelne zabezpečujeme nákup nových a moderných učebných pomôcok, čo nám umožňuje tvorivejšie a efektívnejšie vyučovanie. Škola je vybavená aj modernou didaktickou technikou, ako sú interaktívne tabule, CD prehrávače, televízory, video a DVD prehrávače, dataprojektory, zariadenia na spätnú projekciu, a mnohé ďalšie.

V šk. roku 2012/2013 nám pribudli dva **interaktívne systémy** a zriadili sme **multimediálnu učebňu** so 16 PC zostavami.

1.9 Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci a pedagógovia cítili v škole príjemne vymenili sme klasický školský zvonec za „hrajúceho školníka“ - prístroj, ktorý namiesto prenikavého zvonenia hrá príjemné melódie. Dôraz kladieme na upravené a estetické prostredie tried a školských chodieb pravidelným obmieňaním výzdoby, aktuálnosťou informačných tabúl a násteniek.

Estetický vzhľad školy bol dotvorený novou fasádou a výmenou okien. Pravidelne zabezpečujeme maľovanie učební a chodieb.

Nezabúdame ani na pravidelnú úpravu a čistenie areálu školy.

Vedenie školy a pedagogickí pracovníci sa snažia vytvárať priateľskú atmosféru a priaznivú pracovnú klímu odborným pedagogickým prístupom, ako aj neformálnymi spoločnými aktivitami.

Na budovanie lepšej klímy školy organizujeme rôzne akcie, ako napr. Vianočná besiedka, Deň matiek, branno-športový deň pri príležitosti osláv Dňa detí, rôzne športové súťaže.

Žiaci i rodičia dostávajú aktuálne informácie o aktivitách školy na informačných tabuliach a nástenkách a prostredníctvom web stránky školy.

Priateľská atmosféra, emocionálne bezpečie, dobré medziľudské vzťahy podporujú osobnostný rozvoj žiaka. Učitelia tejto školy majú záujem pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému a k ďalším ľuďom.

Základný princíp, ktorý platí od prvého dňa školského roku pre všetkých je: „ Sme škola, kde sa šikanovanie netoleruje.“ Primárna prevencia začína na triednických hodinách, ktorou učíme našich žiakov riešiť konflikty kultivovaným spôsobom, stimulujeme postoje a hodnotový systém žiakov a rozvíjaním sociálno-psychologických zručností v procese zážitkového učenia pozitívne meníme správanie u detí.

1.10 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Základná škola je pri výchove a vzdelávaní, pri činnostiach priamo súvisiacich s výchovou a vzdelávaním a pri poskytovaní služieb povinná:

- a) prihliadať na základné fyziologické potreby detí a žiakov,
- b) vytvárať podmienky na zdravý vývin detí a žiakov a na predchádzanie sociálnopatologických javov,
- c) zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia detí a žiakov,
- d) poskytnúť nevyhnutné informácie na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov,
- e) viesť evidenciu školských úrazov detí a žiakov, ku ktorým prišlo počas výchovnovzdelávacieho procesu a pri činnostiach organizovaných školou; pri vzniku školského úrazu vyhotoviť záznam o školskom úraze.

Na začiatku školského roka uskutočňujeme Kurz o bezpečnosti a ochrane zdravia pri výchove a vzdelávaní v trvaní 2 vyučovacích hodín, v rámci ktorého sú všetci žiaci poučení triednymi učiteľmi o dodržiavaní pravidiel bezpečného správania počas vyučovania na vyučovacích hodinách, cez prestávky, na hodinách pracovného vyučovania, hodinách telesnej výchovy, počas školských výletov a exkurzií. V rámci kurzu sa žiaci oboznámia so školským poriadkom. Na záver kurzu žiaci svojim podpisom potvrdia, že boli poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri výchove a vzdelávaní.

Škola zamestnáva externe bezpečnostného technika, ktorého povinnosťou je

- sledovať a pravidelne zabezpečovať školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru,
- zabezpečovať pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia,
- zabezpečovať potrebné revízie.

Úlohou školy je vytvoriť bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie a okamžité odstraňovanie nedostatkov zistených podľa výsledkov revízií.

Všetky priestory školy zodpovedajú podmienkam podľa platných technických a hygienických noriem. Vykurovanie budovy je plynové. Väčšina tried zodpovedá kapacitne normám, tri učebne sú kapacitne nevyhovujúce. Stravovanie žiakov je zabezpečené formou desiatových balíčkov v rámci dotácie MPSVaR na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením. Nakoľko má škola takýchto žiakov viac ako 50%, možnosť dostávať desiatové balíčky môžu využiť všetci žiaci školy. Stravovanie zamestnancov je zabezpečené v miestnej reštaurácii. Škola nemá vlastnú školskú jedáleň z dôvodu nezájmu zákonných zástupcov žiakov o teplé jedlo.

Pre zabezpečenie ochrany a bezpečnosti žiakov pre úrazmi sú podľa bezpečnostných noriem v škole výrazne vyznačené schody, skrine s elektrickým rozvodom, zásuvky sú chránené bezpečnostnými krytkami. Žiaci nemajú možnosť kontaktovať sa s nebezpečnými látkami, chemikáliami a iným nebezpečným materiálom. V celom školskom areáli platí zákaz fajčenia a zákaz používania alkoholu a iných škodlivín. Osobitný priestor pre fajčiarov nie je vyhradený.

Pre poskytnutie prvej pomoci sú na škole rozmiestnené lekárničky prvej pomoci. Každý úraz evidujeme v Knihe úrazov a v prípade vážnejších úrazov kontaktujeme lekársku pomoc.

2. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Vzdelávací program školy, jej aktivity a vytvorené podmienky, smerujú k tomu, aby sa žiak cítil v škole bezpečne, aby nebol v škole diskriminovaný, napr. ani na základe prospechu, aby mal možnosť pracovať podľa svojich možností, aby vedel, ako sa má učiť, aby sa vedel rozhodovať, aby nedochádzalo k žiadnym psycho-sociálnym problémom. Kladieme dôraz na telesný a duševný rozvoj žiakov.

Tento aspekt vyžaduje, aby vyučovanie bolo čo najviac prispôsobené žiakovi a nie učiteľovi. Učiteľ má riadiť pedagogický proces tak, aby uspokojoval žiakove vzdelávacie, emocionálne a sociálne potreby. Naďalej sa budeme orientovať na tvorbu nových projektov – na skvalitnenie vyučovacieho procesu a záujmovú činnosť žiakov.

Program primárneho vzdelávania (1. stupňa základnej školy) má zabezpečiť hladký prechod z predškolského vzdelávania a z rodinnej starostlivosti na školské vzdelávanie prostredníctvom stimulovania poznávacej zvedavosti detí, vychádzajúcej z ich osobného poznania. Východiskom sú aktuálne skúsenosti žiaka, vedomosti, pojmy a záujmy, ktoré sú rozvíjané podľa jeho reálnych možností tak, aby sa dosiahol pevný základ pre jeho budúci akademický a sociálny úspech. Program je založený na princípe postupu od známeho k neznámemu pri nadobúdaní nových skúseností z pozorovania a zažitia aktivít a udalostí, ktoré sú spojené so životom dieťaťa a s jeho bezprostredným kultúrnym a prírodným prostredím.

V tomto veku je pre deti dôležitá programová možnosť získať vlastnými aktivitami bohaté skúsenosti a zážitky prostredníctvom hry a učenia v skupine rovesníkov. Osobitne významné je aj poskytovanie možností rozvíjať si potrebu vyjadrovať sa a realizovať sa prostredníctvom slov, pohybov, piesní a obrazov, čo je významný základ pre rozvoj gramotnosti. Základom je priateľská a ústretová klíma, ktorá podnecuje žiakov k spontánnemu a tvorivému poznávaniu, konaniu, hodnoteniu a dorozumievaniu a podporuje celostný rozvoj ich osobnosti.

Program primárneho vzdelávania má pripraviť žiakov na samostatnú prácu i na prácu v skupinke, aby každý z nich získal pevný základ spoločného poznania a zároveň osobnej skúsenosti z vzájomného ohľadu, uznania a úcty.

Vzdelávanie na prvom stupni je organizované tematicky s prirodzeným začlenením integratívnych predmetových prvkov, čím sa vytvára základ pre nižšie sekundárne vzdelávanie (ktoré už uplatňuje špecifickejší predmetovo-disciplinárny prístup).

Súčasťou cieľového programu je aj včasná korekcia prípadných znevýhodnení (zdravotných, sociálnych a učebných) a rozpoznanie, resp. podchytenie špecifických potrieb, záujmov a schopností (vrátane nadania a talentu) žiakov. Dôležité je podchytenie žiakov so špeciálnymi

výchovno-vzdelávacími potrebami. (včasná depistáž, diagnostika a korekcia prípadných znevýhodnení).

Hodnotenie žiakov je postavené na plnení konkrétnych a splniteľných úloh, je založené prevažne na diagnostikovaní a uplatňovaní osobného rozvoja žiaka. Každý žiak musí mať možnosť zažívať úspech a musí vedieť, že chyby a ich odstraňovanie tiež napomáhajú k jeho rozvoju.

Program nižšieho sekundárneho vzdelávania (2. stupňa základnej školy) má zabezpečiť plynulý prechod z primárneho na nižšie sekundárne vzdelávanie.

Škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecnovzdelávacích predmetoch a hlboké odborné vedomosti vo všetkých voliteľných predmetoch.

Dá šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech a radosť z dosiahnutého cieľa.

Výchovno-vzdelávaciu činnosť smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy.

Pripraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného pracovať v tíme.

Dosiahnuť zvýšenie gramotnosti v oblasti IKT žiakov v našej škole.

Zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.

Formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie.

Vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov.

V spolupráci s rodičmi žiakov vychovať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

Základom je priateľská a ústretová klíma, ktorá podnecuje žiakov k spontánnemu a tvorivému poznávaniu, konaniu, hodnoteniu a dorozumievaniu a podporuje celostný rozvoj ich osobnosti.

Program nižšieho sekundárneho vzdelávania má pripraviť žiakov na samostatnú prácu i na prácu v skupinke, aby každý z nich získal pevný základ spoločného poznania a zároveň osobnej skúsenosti z vzájomného ohľadu, uznania a úcty.

Nižšie sekundárne vzdelávanie je organizované tematicky s prirodzeným začlenením integratívnych predmetových prvkov, čím sa vytvára základ pre vyššie sekundárne vzdelávanie (vrátane nadania a talentu) žiakov. Dôležité je podchytenie žiakov so špeciálnymi

výchovno-vzdelávacími potrebami. (včasná depistáž, diagnostika a korekcia prípadných znevýhodnení).

Hodnotenie žiakov je postavené na plnení konkrétnych a splniteľných úloh, je založené prevažne na diagnostikovaní a uplatňovaní osobného rozvoja žiaka. Každý žiak musí mať možnosť zažívať úspech a musí vedieť, že chyby a ich odstraňovanie tiež napomáhajú k jeho rozvoju.

2.1 Pedagogický princíp školy

Primárne a nižšie stredné vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí (kompetencií) žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- poskytnúť žiakom bohaté možnosti vedeného skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby sa rozvíjala ich predstavivosť, tvorivosť a záujem skúmať svoje okolie,
- umožniť žiakom spoznávať svoje vlastné schopnosti a rozvojové možnosti a osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa učiť sa a poznávať seba samého,
- podporovať kognitívne procesy a spôsobilosti žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- vyvážené rozvíjať u žiakov spôsobilosti dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať aj na základe sebariadenia a sebareflexie,
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych spôsobilostí, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, účinne spolupracovať, rozvíjať si sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom obce a k svojmu širšiemu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- viesť žiakov k tolerancii a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie a aktívne ho chrániť a upevňovať.

Hlavnými programovými cieľmi sú rozvinuté kľúčové spôsobilosti (ako kombinácie vedomostí, spôsobilostí, skúseností a postojov) žiakov na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná.

V etape vzdelávania sú za kľúčové považované: komunikačné spôsobilosti, matematická gramotnosť a gramotnosť v oblasti prírodných vied a technológií, spôsobilosti

v oblasti digitálnej gramotnosti (informačno- komunikačné technológie), spôsobilosti učiť sa učiť sa, riešiť problémy, ďalej sú to osobné, sociálne a občianske spôsobilosti, spôsobilosť chápať kultúru v kontexte a vyjadrovať sa prostriedkami danej kultúry.

Osvojovanie kľúčových kompetencií je dlhodobým a zložitým procesom, ktorý začína v preprimárnom vzdelávaní, pokračuje v primárnom a sekundárnom vzdelávaní a postupne sa dotvára v ďalšom priebehu života. Celoživotne sa rozvíjajúce kľúčové spôsobilosti (kompetencie) potrebuje každý jednotlivec na osobné uspokojenie a naplnenie, na rozvoj kompletnej osobnosti, na aktívne občianstvo a na uplatnenie sa vo svete práce. Kľúčové spôsobilosti sú viacúčelové (multifunkčné), lebo slúžia na výkon pracovných a mimopracovných (občianskych, spotrebiteľských, domácnostných, rodinných, zdravotných a iných) aktivít v osobnom živote. Majú nadpredmetový charakter a vzájomne sa prelínajú. Sú výsledkom celkového procesu celostného vzdelávania. K ich rozvíjaniu prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, programové aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimovyučovacej a v mimoškolskej činnosti.

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť dieťaťu alebo žiakovi

- a) získať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v slovenskom a cudzom jazyku, matematickej gramotnosti a kompetencie v oblasti technických prírodných vied a technológií, k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie a občianske kompetencie, kultúrne kompetencie,
- c) ovládať aspoň jeden cudzí jazyk a vedieť ho používať,
- d) naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- e) rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi,
- f) posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- g) získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- h) pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,

- i) naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- j) naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodnoty,
- k) získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.

Väčšina žiakov našej školy pochádza zo sociálne znevýhodneného prostredia. Veľká časť týchto detí zlyháva v ZŠ v dôsledku nedostatočnej školskej pripravenosti, hlavne jazykovej, a nedostatočnej starostlivosti a podpory rodičov. Rodina, ktorá dieťa nedostatočne stimuluje po stránke intelektovej, citovej, a charakterovo-morálnej, determinuje veku neprimeraný mentálny, sociálny a citový vývin, ktorý sa v škole prejavuje ako školská neúspešnosť. Takáto rodina svojimi zvykmi skôr negatívne zasahuje do rozvoja schopnosti dieťaťa. Z uvedených dôvodov si stanovujeme ďalšie ciele výchovy a vzdelávania, špecifické pre naše podmienky.

Ďalšie ciele výchovy a vzdelávania:

- od prvých chvíľ v škole odstraňovať jazykové bariéry, aj za pomoci asistentiek učiteliek, a to hlavne v nultom a prvom ročníku,
- rozvíjať u žiakov komunikačné schopnosti, najmä v slovenskom jazyku, rozširovať slovnú zásobu,
- vytvárať u žiakov základné hygienické návyky,
- rozvíjať jemnú a hrubú motoriku,
- dbať na rozvoj sociálnych vzťahov,
- zabezpečiť podmienky pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „žiaci so ŠVVP),
- výchovno-vzdelávaciu činnosť zamerať na prípravu žiakov na život, s dôrazom na pracovné vyučovanie, rodinnú výchovu a základné manuálne činnosti,
- dosiahnuť zvýšenie gramotnosti v oblasti IKT,
- zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy a schopnosti žiakov,
- uplatňovať individuálny prístup k žiakom so ŠVVP,
- od začiatku plnenia školskej dochádzky venovať zvýšenú pozornosť spolupráci s rodičmi, vplývať na rodičov, aby vnímali vzdelávanie detí ako vklad do života, aby prejavovali záujem o prácu dieťaťa v škole,

- prísne kontrolovať dochádzku žiakov do školy, vyžadovať od rodičov zdôvodnenie neprítomnosti žiaka na vyučovaní,

2.2 Zameranie školy a stupeň vzdelania

Základná škola Hranovnica patrí do siete škôl s právnou subjektivitou. Je plnoorganizovanou školou s ročníkmi 0. – 9. V súčasnej budove školy sa vyučuje od roku 1959. Za toto obdobie prešla mnohými zmenami a úpravami. Tie najväčšie zažíva v posledných rokoch.

S pribúdajúcim počtom rómskych obyvateľov v obci neúmerne pribúda počet rómskych žiakov /teda žiakov so sociálne znevýhodneného prostredia/ v škole. V súčasnosti je ich už 100%. Tak ako ich počet pribúdala, tak ubúdala počet ostatných žiakov v škole. Títo odchádzajú do neďalekých popradských škôl. Tak sa postupne mení charakter našej školy zo školy „bežného typu“ na školu so špecifickými podmienkami výchovy a vzdelávania. Jedným so špecifik je vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, ďalším je stúpajúci počet žiakov so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami. Ich priemerný počet je 32%. Ako väčšina škôl, aj my sme pristúpili k integrácii týchto žiakov.

Pre nás je rómske dieťa ako akékoľvek iné. Jeho národnostná identita s istými sociálnymi, kultúrnymi, alebo etickými danosťami je síce istým špecifikom, lenže na toto špecifikum prihliadajú v duchu individuálneho prístupu k žiakom v podstate všetci učitelia. Ich vzdelávacím handicapom nie je národnostná proveniencia, ale sociálno-intelektový nedostatok.

Z uvedených špecifik vyplýva aj špecifický spôsob výchovy a vzdelávania v našej ZŠ. Žiakov so ŠVVP vzdelávame formou individuálnej integrácie alebo v špeciálnych triedach. Žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorí nie sú dostatočne pripravení pre vstup do 1. ročníka na základe návrhu špeciálno-pedagogického poradenstva a so súhlasom zákonného zástupcu zaraďujeme do nultých ročníkov, v ktorých sa snažíme v priebehu jedného školského roka akcelerovať vývin dieťaťa tak, aby po jeho absolvovaní bolo schopné začleniť sa do výchovno-vzdelávacieho procesu a zvládlo požiadavky prvého ročníka ZŠ.

Naším hlavným zameraním je príprava žiakov pre praktický život. Úlohou a cieľom vzdelávania je naučiť žiakov komunikovať v slovenskom jazyku, vedieť sa vyjadrovať v slovenskom jazyku aj písomnou formou, rozvíjať čitateľskú gramotnosť (čítať s porozumením), naučiť ich základné matematické operácie a vedieť ich použiť v praktickom živote, formovať pozitívny vzťah k práci, viesť ich k zodpovednosti za svoje činy, uvedomiť

si význam vzdelania pre život v dospelosti. Vo výchovno-vzdelávacej činnosti kladieme dôraz na slovenský jazyk, matematiku a pracovné vyučovanie. Z daných špecifik našej výchovno-vzdelávacej činnosti vyplynula potreba zaradiť do učebného plánu voliteľný predmet pracovné vyučovanie. Zvyšnými voliteľnými hodinami sme posilnili hlavné vyučovacie predmety.

Ved' naším hlavným a prvoradým cieľom, z ktorého vychádzame pri koncepcii výchovy a vzdelávania na našej škole, je , aby každý žiak dosiahol základné vzdelanie a odchádzal od nás gramotný.

Stupeň vzdelania

ISCED 1 - primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy alebo ktoré získa žiak s mentálnym postihnutím absolvovaním posledného ročníka základnej školy.

Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou:

„Žiak získal primárne vzdelanie.“

Absolvent programu primárneho vzdelávania plynule pokračuje na nadväzujúcom stupni nižšieho sekundárneho vzdelávania alebo adekvátnom stupni viacročného gymnázia.

ISCED 2 – nižšie stredné vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy alebo ktoré získa žiak s mentálnym postihnutím absolvovaním posledného ročníka základnej školy.

Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou:

„Žiak získal nižšie stredné vzdelanie.“

Absolvent programu nižšieho stredného vzdelávania plynule pokračuje na nadväzujúcom stupni stredného vzdelávania.

2.3 Profil absolventa

Vzdelanostný model absolventa primárneho stupňa

Absolvent I. stupňa by mal svojim vystupovaním robiť dobré meno škole. Má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovedeckej a kultúrnej gramotnosti. Nadobudol základy pre osvojenie účinných techník učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí.

Získal predpoklady pre to, aby si vážil sám seba, i druhých ľudí, aby dokázal ústretovo komunikovať a spolupracovať. Má osvojené základy používania slovenského jazyka a cudzieho jazyka.

Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií tvorí bázu pre ďalší rozvoj v následných stupňov vzdelávania.

Absolvent primárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):**

a) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou v slovenskom jazyku adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
- v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,

b) kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách
- je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov,

c) kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
- vie používať rôzne vyučovacie programy,
- získal základy algoritmickeho myslenia,
- chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.

d) kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa

- má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov ,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok,

e) kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným spôsobom,

f) osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,
- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
- má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
- dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápady a postupmi pri spoločnej práci,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

g) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,

- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

Vzdelanostný model absolventa nižšieho stredného stupňa

Je založený na kľúčových spôsobilostiach (kompetenciách), ktoré zahŕňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať – zjednodušene ide o spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote.

Kľúčové kompetencie sa formujú na základe osobnej praktickej činnosti a skúsenosti a zároveň sú uplatniteľné v životnej praxi. Nevyjadrujú trvalý stav, ale menia svoju kvalitu a hodnotu počas celého života. Nezastarávajú ako vedomosti, ale majú potenciálnu vlastnosť neustále sa rozvíjať (a preto môžu byť základom celoživotného učenia sa a osobnej flexibility). Sú výsledkom a dôsledkom nielen formálneho (školského) vzdelávania, ale aj neformálneho vzdelávania, ako aj neinštitucionálneho (informálneho) vzdelávania.

Jednotlivé kľúčové spôsobilosti (kompetencie) sa navzájom prelínajú, prepájajú a majú nadpredmetový programový charakter. Získavajú sa ako produkt celkového procesu vzdelávania a sebazvdelávania, t. j. kompletného vzdelávacieho programu a iných rozvíjajúcich aktivít prebiehajúcich v rámci školy.

Nadväzujúc na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho (primárneho) vzdelávania absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

a) kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa

- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja,
- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,

- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

b) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,

- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,

- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk,

- dokáže primerane komunikovať v materinskom a v dvoch cudzích jazykoch,

- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,

c) kompetencia (spôsobilosť) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách, používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky), používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov,

d) kompetencia (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,

- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,

- dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,

- je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá,

- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní,

e) kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úrovne ich rizika,
- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,

f) kompetencie (spôsobilosti) občianske

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia,

g) kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne

- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine - uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medziosobných vzťahoch,

h) kompetencie (spôsobilosti) pracovné

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,

- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,
- chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho budúcom plánovaní, dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach,

i) kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v práci, ale aj v každodennom živote,

j) kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia,
- dokáže sa orientovať v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

2.4 Pedagogické stratégie

Stratégia vyučovania určuje metódy a formy práce, ktorých premyslený výber, logické usporiadanie a kombinovanie je prostriedkom motivácie a usmernenia žiakov na vyučovaní a učení.

Základná škola Hranovnica je charakteristická svojím zložením žiakov - vysokým percentom žiakov so sociálne znevýhodneného prostredia a taktiež žiakov so ŠVVP. Väčšina má problémy s osvojovaním a zvládnutím učiva. Dokazuje to nielen zvyšujúci sa počet žiakov so ŠVVP, ale aj rozhovory s učiteľkami v miestnej materskej škole, s ktorou aktívne dlhé roky spolupracujeme. Každým rokom prichádzajú do základnej, ale aj materskej školy deti s nejakou poruchou či poškodením. Na toto špecifikum je potrebné prihliadať aj pri vytyčovaní stratégií výchovy a vzdelávania do ďalších rokov.

Pri vzdelávaní žiakov so sociálne znevýhodneného prostredia a žiakov so ŠVVP je potrebné uplatňovať individuálny prístup, sústrediť sa na to, aby sa dobre adaptovali

v školskom prostredí, doviest' ich k potrebe plniť si školské povinnosti, poskytovať im základné vedomosti, ktoré vyučovací proces predkladá, aby sa dokázali aktívne prispôbiť a stali sa jeho súčasťou.

Do výučby je potrebné zavádzať nové alternatívne metódy a formy práce, špeciálne metódy a formy vzdelávania - individuálna a skupinová práca, kooperatívne učenie, špecifické vyučovacie predmety, vzdelávanie podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu, spolupráca s poradenskými zariadeniami.

Nadviazať na projekt Škola dokorán, ktorý bol u nás realizovaný v minulých rokoch a osvedčil sa vo výchovno-vzdelávacom procese žiakov so sociálne znevýhodneného prostredia.

Organizovať otvorené hodiny pre rodičov /aby vedeli postupovať pri domácej príprave žiakov/.

Vo vyučovaní jednotlivých predmetov v čo najväčšej miere využívať IKT a edukačné programy.

Podporujeme výučbu pomocou didaktickej techniky, samostatné práce, praktická výučba.

Dôraz je kladený na samostatnosť a zodpovednosť za učenie.

V oblasti rozumovej výchovy je našim cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie.

Osobnostný a sociálny rozvoj realizujeme stimuláciou skupín žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou individuálnych schopností.

Školský špeciálny pedagóg poskytuje odbornú pomoc žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ich rodičom a zamestnancom školy.

Pri prevencii drogových závislostí sa zameriavame aj na iné aktivity ako besedy. Napriek tomu, že s tvrdými drogami sme sa nestretli, treba sústavne pôsobiť proti fajčeniu a alkoholickým nápojom cez koordinátora, rodičov a všetkých vyučujúcich, účelným využívaním voľného času i vlastným príkladom.

Chceme si všímať talent v jednotlivých oblastiach a rozvíjať ho do maximálnej možnej miery. Viac preferujeme samostatnú prácu žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva.

Dôležitým odporúčaním do budúcich šk. rokov je pre nás potreba orientácie na pozitívne hodnotenie žiakov, najmä slaboprospeievajúcich, pre zvýšenie vnútornej motivácie.

V rámci zvyšovania praktických zručností žiakov venujeme zvýšenú pozornosť vyučovaniu výchov (Pv, Vv, Hv).

V najbližších rokoch sa budeme snažiť zaviesť **celodenný výchovno-vzdelávací program** pre žiakov s cieľom aktívneho využívania voľného času – príprava na vyučovanie, rôzne voľnočasové aktivity, základné domáce a ručné práce, a pod.

Zvýšiť počet /rómskych/ asistentov učiteľa tak, aby boli zaradení v nultých a prvých ročníkoch.

2.5 Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením je okrem všeobecných cieľov, vychovávať a vzdelávať týchto žiakov tak, aby čo najviac rozvinuli vlastné kompenzačné mechanizmy, aby plnohodnotne vnímali, prežívali vlastný život a aby sa stali tvorcami hodnôt, ktoré vytvoria cieľavedomou činnosťou.

Zabezpečenie výučby žiakov so špeciálnymi potrebami sa prelína celým našim ŠkVP. Zvýšenú pozornosť venujeme žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia a žiakom so zdravotným znevýhodnením, a to žiakov s mentálnym postihnutím, poruchami učenia a správania. Z toho vychádza aj celkové zameranie našej školy.

Znížili sme počty žiakov v bežných triedach, aby sa umožnila vyššia miera individuálneho prístupu k žiakovi.

Na škole nemáme špeciálneho pedagóga, i keď pri takom veľkom počte integrovaných žiakov by sme ich niekoľko potrebovali. Snažíme sa preto zabezpečovať aktívnu spoluprácu so Špeciálno-pedagogickou poradňou pri ŠZŠ v Poprade. Špeciálne pedagogičky pravidelne štvrťročne navštevujú našu školu. Počas týchto návštev konzultujú s triednymi učiteľmi, ale i vyučujúcimi žiakov so ŠVVP rediagnostické postupy na vyučovaní, hodnotia výsledky žiakov za jednotlivé klasifikačné obdobia, vyhodnocujú individuálne vzdelávacie plány a pomáhajú pedagógom pri ich tvorbe. Tieto vzájomné konzultácie vykonávame na zasadnutiach MZ a PK.

Pravidelne v 3. štvrťroku školského roka prichádzajú na špeciálno-pedagogické vyšetrenia žiakov navrhnutých na integráciu pre ďalší školský rok.

Rovnako aktívnu spoluprácu zabezpečujeme aj so Súkromným centrom špeciálno-pedagogického poradenstva Vysoké Tatry. Vlastne psychológovia sú odbornými poradcami, ktorí nám zabezpečujú prvotnú diagnostiku žiaka, ktorý sa javí vo výchovno-vzdelávacom procese ako neúspešný. Na základe ich záverov a odporúčaní robíme ďalšie kroky pomoci takémuto žiakovi.

V rámci zvyšovania pedagogickej a odbornej spôsobilosti pedagógov vyučujúcich na našej škole pravidelne sledujeme aktivity metodických centier zameraných na výchovu a vzdelávanie či už žiakov so ŠVVP, alebo žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia a zúčastňujeme sa ich.

Učitelia našej školy sami prichádzajú na to, že ak chcú kvalitne vykonávať svoju prácu, musia sa vzdelávať v tejto, pre nás veľmi aktuálnej a náročnej, problematike.

Na škole vyučujú kolegyne, ktoré absolvovali magisterské štúdium zamerané na sociálnu prácu, ďalšie ukončili, alebo študujú špeciálnu pedagogiku so zameraním na mentálne postihnuté deti. Priebežné vzdelávanie na tému „Špeciálne vzdelávacie potreby žiakov ZŠ“ majú ukončené tri učiteľky. Takmer celý pedagogický zbor sme absolvovali kurz „Využitie IKT vo vyučovaní“. Výchovná poradkyňa absolvovala kurz „Podpora integrovaného vzdelávania Rómov“. Tri učiteľky a tri asistentky učiteľa absolvovali vzdelávanie „Aktuálne trendy v sociálno-edukačnej práci so žiakmi so špeciálno-pedagogickými potrebami“.

Keďže nemáme žiakov s telesným postihnutím, nebolo potrebné prebudovať priestory školy na bezbariérové.

V rámci vytvárania optimálnych materiálno-technických podmienok pre výchovu a vzdelávanie žiakov so ŠVVP je potrebné zabezpečovať vhodné učebné a kompenzačné pomôcky. V začiatkoch našej integrácie, hlavne čo sa týka zabezpečenia učebníc pre žiakov v špeciálnych triedach, sme mali problémy s ich zabezpečením. Pomocnú ruku nám podali – ako po metodickej, tak aj materiálnej stránke – Špeciálna základná škola v Sp. Štiavniku a Špeciálno-pedagogická poradňa pri SZŠ v Poprade. Po metodickej stránke nám vedenie týchto škôl okrem cenných rád pri výchove a vzdelávaní žiakov so ŠVVP umožnilo náčuvy na niekoľkých vyučovacích hodinách. Zapožičali nám učebné plány, učebné osnovy a učebnice pre daný ročník špeciálnej triedy. V súčasnej dobe pravidelne objednávame učebnice pre špeciálne triedy jednotlivých ročníkov. Ale aj napriek našej snahe nám niektoré učebnice, pracovné zošity či pracovné listy chýbajú. Tie sa snažíme doplniť kopírovaním po jednom exemplári aspoň pre vyučujúceho. Vedenie školy sa snaží nakupovať čo najviac učebných, ale aj kompenzačných pomôcok pre uľahčenie vzdelávania našich žiakov. V tomto smere nám veľmi pomohol projekt financovaný z PHARE, prostredníctvom ktorého bola naša škola vybavená množstvom nových moderných školských pomôcok pre všetky vyučovacie predmety. V rámci modernizácie a zlepšenia výchovno-vzdelávacích výsledkov sme zriadili počítačovú učebňu, prostredníctvom projektu PHARE jazykovú učebňu. Keďže naša škola je

zapojená aj do projektu Infovek, máme ďalšiu počítačovú učebňu s napojením na internet. Všetky učebne sú využívané ako vo vyučovacom procese, tak aj pri mimoškolskej činnosti.

Veľkou pomocou je pre nás aj možnosť získania školských pomôcok pre deti v hmotnej núdzi.

Chýbajúcu pomoc špeciálneho pedagóga v priamom vyučovacom procese kompenzujeme aj nákupom odbornej literatúry do učiteľskej knižnice.

V našej škole vzdelávame žiakov so ŠVVP buď v bežných triedach formou individuálnej integrácie, alebo v špeciálnych triedach. Žiakom vzdelávaných formou individuálnej integrácie vypracovávajú triedni učitelia v spolupráci so špeciálnym pedagógom **individuálne vzdelávacie programy**. Individuálny výchovno-vzdelávací program je súčasťou povinnej dokumentácie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, individuálne integrovaného v bežnej triede základnej školy. Je to dokument, ktorého účelom je plánovanie vzdelávania žiaka podľa jeho špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

Individuálny výchovno-vzdelávací program obsahuje:

- základné informácie o žiakovi a vplyve jeho diagnózy na výchovno-vzdelávací proces;
- požiadavky na úpravu prostredia školy a triedy;
- modifikáciu učebného plánu a učebných osnov;
- aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov;
- špecifické postupy hodnotenia učebných výsledkov žiaka;
- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania;
- požiadavky na zabezpečenie kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok;
- zabezpečenie servisu odborníkov – špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga, psychológa, logopéda a iných.

Všetky špecifické úpravy sa vypracovávajú v individuálnom rozsahu a kvalite tak, aby zodpovedali špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám konkrétneho žiaka. Ak je žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami potrebné prispôbiť obsah a formy vzdelávania v jednom alebo viacerých vyučovacích predmetoch, vypracuje vyučujúci daného predmetu v spolupráci so špeciálnym pedagógom ako súčasť individuálneho vzdelávacieho programu **úpravu učebných osnov konkrétneho predmetu**. Jedná sa o úpravu obsahu vzdelávania žiaka, t. j. vychádza sa z učebných osnov predmetu. Vyučujúci učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom vypracuje postupnosť krokov pri preberaní učiva príslušného predmetu. Úprava učebných osnov predmetu, ktorá je súčasťou individuálneho

vzdelávacieho programu, sa vypracováva len pre tie vyučovacie predmety, v ktorých žiak nemôže postupovať podľa učebných osnov daného ročníka.

Individuálny výchovno-vzdelávací program sa v priebehu školského roka môže upravovať a dopĺňovať podľa aktuálnych špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka. Úpravy výchovno-vzdelávacieho programu sú výsledkom odborných konzultácií všetkých zainteresovaných odborníkov a oboznamuje sa s nimi aj zákonný zástupca žiaka.

Individuálny výchovno-vzdelávací program podpisuje riaditeľ školy, triedny učiteľ, špeciálny pedagóg a zákonný zástupca žiaka.

Žiakov so zdravotným znevýhodnením (VPU) hodnotíme a klasifikujeme podľa Metodického pokynu č. 22/2001 na hodnotenie žiakov základnej školy v súlade so Zásadami hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole, ktoré sú uvedené v prílohe č. 2 k metodickému pokynu č. 22/2011.

Žiakov s mentálnym postihnutím podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED -1

Pre žiakov s rovnakým zdravotným postihnutím sme zriadili špeciálne triedy. Tieto triedy sme zriadili pre žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím. Pretože špeciálne triedy patria do sústavy špeciálnych škôl, riadia sa vyhláškou pre špeciálne základné školy. Žiaci sú tu vzdelávaní podľa Školského vzdelávacieho programu pre špeciálne triedy pre žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím a Učebných plánov a Učebných osnov variant A pre špeciálne triedy. Na vyučovaní používajú učebnice, pracovné zošity a pracovné listy pre špeciálne základné školy. Aj pedagogická dokumentácia – t.j. triedny výkaz, triedna kniha a klasifikačný záznam, je rovnaká ako v špeciálnej základnej škole. Týmto žiakom vydávame vysvedčenia pre špeciálnu základnú školu.

Špecifickým cieľom výchovy a vzdelávania **žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia** (ďalej len „SZP“) je prostredníctvom eliminácie alebo odstránenia hendikepov vyplývajúcich zo sociálneho znevýhodnenia (komunikačné schopnosti, kultúrne a sociálne vylúčenie, nedostatočné hygienické návyky...) dosiahnuť primeraný rozvoj ich schopností.

Pre šesťročné deti nedosahujúce školskú spôsobilosť sme zaviedli 0-tý ročník. Jeho zavedenie sa nám veľmi osvedčilo. Odklad školskej dochádzky pre nezrelosť tým, že dieťa vyrastalo v málo podnetnom rodinnom prostredí, na nízkej sociálnej, kultúrnej a hygienickej úrovni, nesplnil účel, nakoľko sa výchovné prostredie nemenilo. Deti buď nepravidelne, alebo vo väčšine prípadov vôbec nenavštevujú predškolské zariadenie. Ani opakovanie prvého ročníka problém neriešilo. Náročné učebné osnovy prvého ročníka ZŠ svojim obsahom aj rozsahom sú nad schopnosti žiakov.

Pred vstupom do základnej školy (pri zápise) zabezpečujeme testovanie školskej spôsobilosti psychologmi na základe sociálno-kultúrne nezávislých testov školskej spôsobilosti pre 6 – 7 ročné deti, ktoré rešpektujú špecifiká v oblasti poznania a skúseností detí so sociálne znevýhodneného prostredia. Obsah a metódy vzdelávania v nultom ročníku prispôsobujeme úrovni dieťaťa s cieľom dosiahnuť kompenzáciu deficitu. Vytvárame edukačné prostredie rešpektujúce sociálne, kultúrne a jazykové špecifiká detí zo SZP.

2.6 Začlenenie prierezových tém

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú tieto prierezové témy:

- Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
- Osobnostný a sociálny rozvoj
- Enviromentálna výchova
- Mediálna výchova
- Multikultúrna výchova
- Ochrana života a zdravia
- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

2.6.1 Dopravná výchova

Učivo tematiky Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke je v škole postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel.

Ciele výchovy bezpečnosti v cestnej premávke:

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi
- sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke
- uplatňovať si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec)
- spôsobilosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote

- schopnosť zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli
- schopnosť zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

2.6.2 Osobnostný a sociálny rozvoj

Sústavne sa rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytujeme žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie, k tomu je potrebné aby si už od primárneho vzdelávania rozvíjal sebareflexiu (rozmyšľal o sebe), spoznával sám seba, dvoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebvzdelávanie.

V tejto súvislosti je potrebné aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, podporovať u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok), získaval a udržal si osobnostnú integritu, pestoval kvalitné medziludské vzťahy, rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu. V tejto prierezovej tematike sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam ale aj rodinnej výchove.

Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Najviac priestoru má v predmete etická výchova, ale uplatňujeme ju aj v náukových predmetoch.

2.6.3 Environmentálna výchova

Prelína sa všetkými predmetmi. Začlenili sme ju hlavne do predmetov prírodoveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova a etická výchova.

Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť vnímať vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí a uvedomoval si aj dôležitosť životného prostredia a jeho ohrozenia na celom svete. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné pre nich - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode.

2.6.4 Mediálna výchova

Žiaci sú už vo veku 7-11 rokov vystavení vplyvom médií - nielen elektronických ale aj tlačených - rôznych časopisov. Vo veľkej obľube sú najmä televízia a počítač. Nie každý žiak dokáže ich obsah selektovať, preto sa čoraz viac do popredia dostáva potreba rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorá by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, čo znamená, že učiteľ by mal viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, primerane veku sa v ňom orientovali.

Cieľom mediálnej výchovy je formovať schopnosť detí primerane veku posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať. Prierezová téma sa uplatňuje hlavne v predmetoch etická výchova, informatická výchova, prírodoveda.

2.6.5 Multikultúrna výchova

Je zaradená do obsahu vzdelávania vzhľadom na to, že v súvislosti s globalizáciou sveta a migráciou sa v škole stretávajú žiaci rôznych kultúr. Je predpoklad, že sa čoraz viac aj v živote dostanú do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr a bude potrebné aby boli pripravení na ich rozdielnosť. Preto je jedným z našich cieľov výchovné pôsobenie zamerané na rozvoj chápania iných kultúr, na rozvoj ich akceptácie, ako aj na rozvoj medziľudskej tolerancie, spoznávanie iných kultúr a emocionálne pochopenie inej kultúry v mene mierovej spolupráce. Predpokladaným výstupom je žiak, ktorý pozná aj iné kultúry, ich históriu zvyky, tradície, akceptuje ju a dokáže s nimi spolupracovať.

Multikultúrna výchova sa dotýka aj medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou, v tomto smere je jej cieľom dosiahnuť rovnoprávny prístup k všetkým žiakom pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia.

2.6.6 Ochrana života človeka a zdravia

Ako prierezová téma sa v základných školách realizuje prostredníctvom učebných predmetov štátneho vzdelávacieho programu a samostatných organizačných foriem vyučovania - didaktických hier na prvom stupni ZŠ a účelových cvičení na druhom stupni ZŠ 2 krát v

roku v trvaní 4 hodín. Pred DH realizujeme deň prípravy na teoretickú časť v rozsahu 2-4 hodín podľa náročnosti plánovaných činností,

Ochrana života človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu.

Cieľom oblasti je formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky, osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života, rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného citenia, formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií. Odbornú zložku učiva napĺňajú tematické celky s uvedeným obsahom :

- riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana
- zdravotná príprava
- pohyb a pobyt v prírode.

2.6.7 Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt.

V tejto prierezovej téme je obsah zameraný na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii školy. Žiaci sa naučia prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

2.6.8 Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

Cieľom zaradenia prierezovej témy do vyučovania je vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.

Edukačná činnosť je zameraná na to, aby žiaci v rámci regionálnej výchovy poznali históriu a kultúru vlastnej obce, mesta – na funkčné využívanie historických regionálnych ukážok: môj rodný kraj – kraj, kde žijem; škola a jej okolie; moja trieda; obec, v ktorej žijem; čo sa mi v našom kraji najviac páči; čím sa pýši naša obec (príbehy o rodákoch, pamätné miesta, sochy a i.), história, (osídlenie), povesti, piesne, šport a kultúra, osobnosti, ale aj súčasnosť vo všetkých smeroch napr. ekonomika); jej flóru a faunu – význam ochrany prírody, lesa, vody, živočíchov – objavujeme Slovensko – objavovanie a spoznávanie prírodných krás a zaujímavostí Slovenska; povestami opradené pohoria – cestujeme po Slovensku – oboznámenie sa s časťami Slovenska formou výletu; povesti z veľkých a starých miest Slovenska; zvyky a tradície; ľudia v mojom okolí (aj o úcte k starším obyvateľom); pripomíname si našich predkov – vychádzať z rodinného prostredia t.j. téma – RODINA – rodostrom rodiny, tradičné jedlá; stretnutia s pamätníkmi (starými rodičmi, známymi) na besedy; rozhovory so žiakmi o minulosti ich regiónu a pod. Vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach Slovenska.

Regionálnu výchovu sme začlenili do vyučovania viacerých predmetov prostredníctvom ich obsahov ale aj formou projektov, vlastivedných výletov a exkurzií.

Vhodnými sú najmä predmety:

- výtvarná výchova
- hudobná výchova
- slovenský jazyk a literatúra
- vlastiveda
- prírodoveda
- informatická výchova
- prvky regionálnej výchovy sú vo všetkých predmetoch

V rámci školského vzdelávacieho programu je obsah prierezovej témy zaradený do voliteľného vyučovacieho predmetu regionálna výchova.

2.7 Implementácia Národného štandardu finančnej gramotnosti

Ekonomická kríza ukázala najmä to, že finančné povedomie širokej slovenskej populácie je nedostatočné. Extrémne rýchly vývoj trhu a stále väčšie nároky na spotrebiteľa prinášajú stresové okamžiky, v ktorých sa ľudia vo vzťahu k financiám rozhodujú nevhodne, čoho dôsledkom sú krízové situácie. Finančná gramotnosť je znalosť finančných nástrojov, ich fungovania a ich zmysluplného využívania.

Budovanie vlastnej finančnej gramotnosti je veľmi dôležité. Jednotlivec by mal mať zručnosti na uplatnenie základných matematických princípov a postupov v každodennom kontexte doma i v práci a na chápanie a hodnotenie sledu argumentov, schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách – v podstate ide o matematickú gramotnosť.

Žiaci sa musia naučiť orientovať sa v situáciách z bežného každodenného života, rozhodovať, zisťovať, porovnávať, poznávať riziká a riešiť každodenné problémy.

Žiak by mal získať schopnosť:

- prostredníctvom definovania osobných životných potrieb dôjsť k poznaniu možností ako tieto potreby uspokojiť a získať určitú životnú úroveň,
- rozpoznať možnosti/nástroje hospodárskeho zabezpečenia rozpočtu domácnosti,
- porovnať skúsenosti získané na modelovom hospodárení so svojimi reálnymi skúsenosťami z osobného života,
- orientovať sa v systéme existencie, obehu a ochrany peňazí, logicky a kriticky myslieť,
- argumentovať a komunikovať a spolupracovať pri riešení problému,
- tvoriť jednoduché hypotézy a skúmať ich pravdivosť,
- čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla,
- schopnosť pracovať s návodmi a tvoriť ich,
- používať IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií,
- umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému, rozvíjanie zručností žiakov súvisiacich s procesom učenia sa, s aktivitou na vyučovaní, s racionálnym a samostatným prístupom k učeniu sa, podporeníu a k upevňovaniu kladných morálnych a vôľových vlastností žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá sebvýchova a sebvzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh.

Témy a kompetencie sú implementované do učebných osnov jednotlivých predmetov školského vzdelávacieho programu.

3. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia

Vnútorý systém hodnotenia kvality je zameraný na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

3.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom **hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov vychádzame z platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Okrem sumatívnych výsledkov sa sústreďujeme na rozpracovanie formatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou hodnotiaceho portfólia.

Dbáme na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Hodnotenie robíme na základe kritérií, prostredníctvom ktorých sledujeme vývoj žiaka. Kritéria hodnotenia výsledkov žiaka sú rozpracované vo *Vnútorom systéme hodnotenia žiakov*.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami berieme do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Odlíšujeme hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Žiaci nultého a prvého ročníka sú priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

Žiaci 2. – 9. ročníka sú hodnotení slovne aj klasifikáciou. Slovné hodnotíme predmety výchovného zamerania s ohľadom na vrodené dispozície dieťaťa – hudobná výchova, výtvarná výchova, telesná výchova, pracovné vyučovanie, náboženská výchova/etická výchova.

3.2 Hodnotenie pedagogických zamestnancov

Je dôležité rozmýšľať nad systémom kritérií na hodnotenie zamestnancov. Hodnotenie zamestnancov zakladáme na bodovom hodnotení. Body sa budú prideliť na základe:

- Pozorovania (hospitácie)
- Rozhovoru
- Výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy, a pod)
- Sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa
- Hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy.
- Vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“).

Kritéria hodnotenia pedagogických zamestnancov sú rozpracované vo *Vnútornej systéme hodnotenia pedagogických zamestnancov*.

3.3 Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené. A preto, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠkVP.

Dôraz je kladený na konštatovanie úrovne stavu a zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- Ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti.
- Posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe.
- Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.

Pravidelne monitorujeme:

- Podmienky na vzdelanie
- Spokojnosť s vedením školy a učiteľmi

- Prostredie – klíma školy
- Priebeh vzdelávania – vyučovací proces- metódy a formy vyučovania
- Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Výsledky vzdelávania
- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je:

- Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- Kvalita výsledkov

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- Dotazníky pre žiakov a rodičov
- Dotazníky pre absolventov školy
- Analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach
- SWOT analýza

4. Školský učebný plán

4.1 Učebný plán pre 1. – 4. ročník ZŠ

ISCED 1¹ primárne vzdelávanie iUP pre Základnú školu, Sládkovičova 510, Hranovnica
--

Školský vzdelávací program								
Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	1.	2.	3.	4.	ŠVP	ŠkVP	Spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9	9	7	8	31	2	33
	Anglický jazyk			3	3	6		6
Matematika a práca s informáciami	Matematika	5	5	4	4	16	2	18
	Informatika			1	1	2		2
Človek a príroda	Prvouka	2	2			3	1	4
	Prírodoveda			2	2	3	1	4
Človek a spoločnosť	Vlastiveda			2	2	3	1	4
Človek a hodnoty	Etická /náboženská výchova	1	1	1	1	4		4
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie		1	1	1	2	1	3
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1	4		4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6		6
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	8		8
Základ		20	20	23	25	88		
Voliteľné hodiny		2	3	2	1	8		
Spolu		22	23	25	26	96		96

ISCED 1²
primárne vzdelávanie
učebný plán pre Základnú školu, Sládkovičova 510, Hranovnica

Školský vzdelávací program								
Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	1.	2.	3.	4.	ŠVP	ŠkVP	Spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9	9	9	9	26	10	36
	Prvý cudzí jazyk			3	3	6		6
								42
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	1	1	1	1	3	1	4
	Vlastiveda		1	1	1	3		3
								7
Človek a hodnoty	Náboženská/etická výchova	1	1	1	1	4		4
								4
Matematika a práca s informáciami	Matematika	5	4	4	4	14	3	17
	Informatická výchova		1	1	1	3		3
								20
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	2	2	1	2	1	6	7
								7
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1	1	4		4
	Hudobná výchova	1	1	1	1	4		4
								8
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2	2	2	2	8		8
								8
Povinné hodiny						76		76
Voliteľné hodiny							20	20
Spolu		22	23	25	26			96

4.2 Učebný plán pre 6. – 9. ročník ZŠ

ISCED 2¹ nižšie stredné vzdelávanie iUP pre Základnú školu, Sládkovičova 510, Hranovnica									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Školský vzdelávací program									
Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	5.	6.	7.	8.	9.	ŠVP	ŠkVP	Spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5	5	5	5	6	24	2	26
	Anglický jazyk	3	3	3	3	3	15		15
Matematika a práca s informáciami	Matematika	5	5	5	5	6	21	5	26
	Informatika	1	1	1	1	1	4	1	5
Človek a príroda	Fyzika		2	1	2	1	6		6
	Chémia			2	2	1	5		5
	Biológia	2	1	2	1	1	7		7
Človek a spoločnosť	Dejepis	1	1	1	1	2	6		6
	Geografia	2	1	1	1	1	6		6
	Občianska náuka		1	1	1	1	4		1
Človek a hodnoty	Etická /náboženská výchova	1	1	1	1	1	5		5
Človek a svet práce	Technika	1	1	1	1	1	5		5
	Pracovné vyučovanie	1	2	2	2	2		9	9
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1		4		4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	1	5	2	7
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	10		10
Základ		24	25	26	27	25	127		
Voliteľné hodiny		3	4	4	3	5	19		
Spolu		27	29	30	30	30	146	19	146

ISCED 2²
nižšie stredné vzdelávanie
učebný plán pre Základnú školu, Sládkovičova 510, Hranovnica

Školský vzdelávací program									
Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	5.	6.	7.	8.	9.	ŠVP	ŠkVP	Spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5	5	5	5	5	23	2	25
	Anglický jazyk	3	3	3	3	3	15		15
	Nemecký jazyk		1	1	1	1	4		4
									44
Príroda a spoločnosť	Fyzika		1	1	2	1	5		5
	Chémia		1	1	1	2	4	1	5
	Biológia	2	2	2	1	1	5	3	8
									18
Človek a spoločnosť	Dejepis	1	1	1	2	2	6	1	7
	Geografia	1	1	1	2	1	5	1	6
	Regionálna geografia					1		1	1
	Občianska náuka	1	1	1	1	1	4	1	5
									19
Človek a hodnoty	Náboženská/etická výchova	1	1	1	1	1	4	1	5
									5
Matematika a práca s informáciami	Matematika	5	5	5	5	5	19	6	25
	Informatika	1	1	1	1	1	2	3	5
									30
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	2	2	1	1	2		8	8
	Svet práce			0,5	0,5		1		1
	Technika			0,5	0,5		1		1
									10
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2	1	2	1		3	3	6
	Hudobná výchova	1	1	1			3		3
	Výchova umením					1	1		1
									10
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	10		10
									10
Povinné hodiny							115		115
Voliteľné hodiny								31	31
Spolu		27	29	30	30	30			146

ISCED 2³
nižšie stredné vzdelávanie
učebný plán pre Základnú školu, Sládkovičova 510, Hranovnica

Školský vzdelávací program									
Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	5.	6.	7.	8.	9.	ŠVP	ŠkVP	Spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5	5	5	5	5	23	2	25
	Anglický jazyk	3	3	3	3	3	15		15
									40
Príroda a spoločnosť	Fyzika		1	1	2	1	5		5
	Chémia		1	1	1	2	4	1	5
	Biológia	2	2	2	1	1	5	3	8
									18
Človek a spoločnosť	Dejepis	1	1	1	2	2	6	1	7
	Geografia	1	1	1	2	2	5	2	7
	Občianska náuka	1	1	1	1	1	4	1	5
									19
Človek a hodnoty	Náboženská/etická výchova	1	1	1	1	1	4	1	5
									5
Matematika a práca s informáciami	Matematika	5	5	5	5	5	19	6	25
	Informatika	1	1	1	1	1	2	3	5
									30
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	2	2	2	2	2		10	10
	Svet práce			0,5	0,5		1		1
	Technika			0,5	0,5		1		1
									12
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2	2	2	1	1	3	5	8
	Hudobná výchova	1	1	1			3		3
	Výchova umením					1	1		1
									12
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	10		10
									10
Spolu		27	29	30	30	30			146

Poznámky k učebným plánom

1. Pri zostavovaní učebných plánov sme zohľadňovali súlad so ŠVP a jeho pokyny, potreby súčasnej doby a požiadavky zákazníka, ciele vzdelávania podľa ŠkVP, výsledky analýzy dosiahnutých úspechov a pretrvávajúcich nedostatkov práce školy, materiálne podmienky, organizačné a personálne možnosti školy.
2. Maximálny počet vyučovacích hodín v týždni pre žiakov prvého a druhého ročníka nesmie byť vyšší ako 23, pre žiakov tretieho a štvrtého ročníka nesmie byť vyšší ako 26.
3. Maximálny počet vyučovacích hodín v týždni pre žiakov 5. a 6. ročníka nesmie byť vyšší ako 30, pre žiakov 7., 8. a 9. ročníka nesmie byť vyšší ako 34.
4. Na vyučovanie predmetu náboženská výchova alebo etická výchova sa vytvárajú skupiny s najvyšším počtom 20 žiakov.
5. Na vyučovanie predmetov informatická výchova a informatika sa trieda delí na skupiny, ak je počet žiakov v triede vyšší ako 17 žiakov.
6. Triedy v tom istom ročníku sa na vyučovanie predmetu telesná výchova delia alebo spájajú na skupiny chlapcov a skupiny dievčat. Najvyšší počet žiakov v jednej skupine je 25.
7. Predmety výtvarná výchova a pracovné vyučovanie (v ktorom sú dve hodiny v týždni) vyučujeme v dvojhodinových celkoch každý týždeň.
8. Predmety svet práce a technika s časovou dotáciou po 0,5 hod. vyučujeme po 1 vyučovacej hodine týždenne nasledovne:
  - I. polrok - svet práce
  - II. polrok - technika
9. Vyučovacia hodina má 45 minút.
10. Voliteľné (disponibilné) hodiny škola použila na dotvorenie školského vzdelávacieho programu, na vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu.
11. Inovovaný učebný plán ISCED 1¹ je v šk. roku 2015/2016 platný len pre 1. ročník ZŠ.
12. Učebný plán ISCED 1² je v šk. roku 2015/2016 platný pre 2. – 4. ročník ZŠ.
13. Inovovaný učebný plán ISCED 2¹ je v šk. roku 2015/2016 platný len pre 5. ročník ZŠ.
14. Učebný plán ISCED 2² je v šk. roku 2015/2016 platný pre 6. – 8. ročník ZŠ.
15. Učebný plán ISCED 2³ je v šk. roku 2015/2016 platný pre 9. ročník ZŠ.